

Pohjois-Savo

ST1 Energy Oy

Viitteet: Pohjolankatu 13, 140-1-88-119, Iisalmi, pohjavesitarkkailun vuosiraportti 2019, vuosiraportti 2018 ja vuoden 2017 pohjaveden seurannan tarkkailuraportti. Lausuntopyyntö Iisalmen Pohjolankadun pohjavesitarkkailun jatkotarkkailuohjelmalle 29.10.2015

Lausunto liittyen ST1 Energy Oy:n hoitamaan pohjaveden puhdistukseen ja pohjavesitarkkailuun Iisalmen Pohjolankadulla

Hakijan vuotta 2019 koskevassa vuosiraportissa toimittama esitys tehdyistä toimenpiteistä

Iisalmessa osoitteessa Pohjolankatu 13 (kiinteistö nro 140-1-88-119) sijaitsevalla polttonesteen jakeluasemalla on toteutettu pohjaveden laadun seurantaa vuodesta 2007 lähtien. Polttonesteen jakeluasema on toiminut Shell Express -asemana 29.7.2004 lähtien. Kohteen öljyhiilivedyillä pilaantunutta pohjavettä on puhdistettu Pohjois-Savon ympäristökeskuksen 28.12.2005 antaman ympäristölupapäätöksen (Dnro PSA-2005Y82-18) mukaisesti. Pohjaveden puhdistuspumppaus keskeytettiin helmikuussa 2010, mutta pohjaveden seurantaa jatkettiin URS:n laatiman seurantaehdotuksen (10.2.2009) mukaisesti.

Kohteen pohjaveden puhdistamista on myöhemmin jatkettu Itä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupapäätöksen (ISAVI/113/04.08/2012, 5.6.2013) mukaisesti. Lupapäätöksen mukaisesti maaperän ja pohjaveden puhdistamisen tavoitteena on pohjaveden pinnalla olevan polttoainekerroksen poistaminen. Ympäristöluvan mukaisesti pohjaveden pinnankorkeutta ja veden laatua tarkkailtiin käsittelyn aikana kolme kertaa vuodessa tarkkailuputkista MW1, MW2, MW3, SP205 / PVP205, SP103 / PVP103 ja PVP202. Sadevesiviemäriin johdettavaa veden määrää seurattiin jatkuvatoimisesti käsittelyn aikana. Viemäritävän veden laatu tutkittiin vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Pohjaveden käsittely aloitettiin kesäkuussa 2012 ja puhdistaminen lopetettiin kohteessa ennen marraskuun 2015 tarkkailunäytteenottoa,

mutta tarkkailu vietiin loppuun em. ohjelman mukaisesti. Pohjaveden tarkkailua on jatkettu vuodesta 2017 alkaen uuden esityksen mukaisesti putkista MW1-MW3, SP205 sekä uudesta, alueelle asennetusta pohjavesiputkesta PVP301. Uuden esityksen (Ramboll Finland Oy 23.10.2015) mukaisesti tarkkailunäytteitä otetaan kaksi kertaa vuodessa, huhti-toukokuussa sekä loka-marraskuussa.

Vuoden 2019 aikana tehtiin tihennettyä öljyfaasin tarkkailua siiviläputkikaivosta SP205. Tarkkailua tehtiin tammi-maaliskuussa sekä pohjaveden tarkkailunäytteenottojen yhteydessä touko- ja marraskuussa.

Hakijan vuotta 2019 koskevassa vuosiraportissa toimittama yhteenveto ja esitys jatkotoimenpiteistä

Pohjaveden jälkitarkkailua toteutetaan kunnan ympäristöviranomaiselle sekä Pohjois-Savon ELY-keskukselle toimitetun esityksen (Ramboll Finland Oy 23.10.2015) mukaisesti. Tarkkailua jatkettiin esitetyn tarkkailuohjelman mukaisesti vuonna 2019. Tarkkailu toteutettiin vuoden aikana kahdesti, touko- ja marraskuussa, putkista MW1-MW3, SP205 sekä pohjavesiputkesta PV301. Näytteenoton yhteydessä havainnoitiin mahdollista öljyfaasin esiintymistä jokaisen tarkkailupisteen näytteenoton yhteydessä. Öljyfaasia havaittiin ainoastaan näytepisteessä SP205. Faasia poistettiin veden pinnalta kertakäyttöisellä näytteenotimella ennen varsinaista näytteenottoa. Öljyinen vesi varastoitiin tyhjiin muovikanistereihin ja toimitettiin asianmukaiseen käsittelyyn. Em. toimenpiteen avulla saatiin öljyfaasi pienenemään (24-25 cm -> 2 cm), mutta faasia ei saatu kokonaan poistettua.

Vuoden 2019 tarkkailussa havaittiin näytepisteiden MW1, MW2, MW3 ja PVP301 pitoisuuksien pysyttelevän alhaisina. Haitta-aineiden pitoisuudet pysyttelivät lähellä laboratorion määritysrajoja kaikkien haitta-aineiden osalta. Siiviläputkikaivossa SP205 analysoitujen haitta-aineiden pitoisuudet olivat edelleen voimakkaasti koholla, mutta tässä näytteenottopisteessä pitoisuuksien vaihtelut ovat olleet suuria tarkkailuhistorian ajan.

Pohjaveden tarkkailua jatketaan yllä mainitun esityksen mukaisesti pohjavesinäytteenotolla. Tiheämpää öljyfaasin tarkkailua ei tehdä vuonna 2020, koska faasin kertyminen siiviläputkikaivoon SP205 oli melko vähäistä vuonna 2019. Öljyfaasin esiintymistä ei myöskään ole havaittu koko tarkkailun aikana muissa näytteenottopisteissä kuin siiviläputkikaivossa SP205. Siiviläputkikaivoon mahdollisesti kertyvä öljyfaasi poistetaan kuitenkin tarkkailunäytteenoton yhteydessä. Pohjaveden kunnostuksen uudelleen käynnistämällä ei arvioida tämän hetkisen tiedon mukaan saavutettavan merkittävää lisätehoa faasin poistamiseen.

Pohjois-Savon ELY-keskus lausuu asiasta seuraavaa

Itä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupapäätös (ISAVI/113/04.08/2012, 5.6.2013) on rauennut ympäristönsuojelulakiuudistuksen myötä. Koska toiminnanharjoittaja on kuitenkin ilmoittanut toimivansa päätöksen mukaisesti ja toimittanut tiedot kohteesta, ei ELY-keskus ole pitänyt, eikä edelleenkään pidä, tarpeellisena antaa asiassa määräyksiä.

ELY-keskus hyväksyy edellä esitetyn tarkkailumuutoksen ja sen että faasin poisto myös siiviläputkikaivosta lopetetaan. Varsinainen faasinpoisto on lopetettu jo aiemmin.

Kumoutuneen lupapäätöksen mukaan puhdistus voidaan lopettaa seuraavasti:

Maaperän ja pohjaveden puhdistustoimenpiteet voidaan keskeyttää, kun pohjaveden pinnalla ei ole todettu polttoainekerrosta vähintään kahden vuoden pituisen seurantajakson kuluessa. Ennen toimenpiteiden keskeyttämistä on luvan haltijan toimitettava selvitys puhdistustavoitteen saavuttamisesta ELY-keskukselle. Selvitys on toimitettava tiedoksi lisälmen ympäristönsuojeluviranomaiselle, lisälmen kaupungille, lisälmen vesilaitokselle ja naapurikiinteistön omistajille.

Pohjaveden pinnankorkeuden ja polttoainekerroksen esiintymisen tarkkailua on jatkettava puhdistustoimenpiteiden keskeydyttyä vähintään kahden vuoden ajan.

Muutokset pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailuun toiminnan päätyttyä hyväksyy ELY-keskus. Toiminta saadaan lopettaa kokonaan ja rakenteet poistaa vasta, kun toiminnan jälkitarkkailussa on riittäväällä varmuudella osoitettu, ettei pohjaveden pinnalla enää ole polttoainekerrosta.

Tältä osin ELY-keskus esittää, että tarkkailua jatketaan esitetyn mukaisesti kaksi kertaa vuodessa vielä ainakin vuodet 2020 ja 2021. ELY-keskus antaa toiminnan lopettamisesta lausunnon kohteen riskiarviosta annettavana lausuntona. Mahdollisen lausuntopyynnön tulee sisältää hakijan arvio siitä, onko asiassa aiemmin tehdyt riskiarviot ja sen jälkeen tehdyt toimenpiteet riittäviä varmistamaan, että kohteesta ei ole jatkossa vaaraa tai haittaa ympäristölle (YSL 135 § 3 momentti ja Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista 1.3.2007/214 2 §).

Alueen maaperää koskevat tiedot tullaan päivittämään Maaperän tilan tietojärjestelmään, kun lausunto on annettu.

Hyväksyntä

Tämän asia on esitellyt ympäristöylitarkastaja Lea Koponen ja ratkaissut ympäristönsuojelun erityisasiantuntija Jorma Lappalainen. Asia on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Lausunto ST1 Energy Oy, sähköpostilla Paula Puotiniemi, paula.puotiniemi@st1.fi

Tiedoksi Iisalmen ympäristöviranomainen

Kiinteistön omistaja

Ramboll Finland Oy, sähköpostilla Velimatti Mäklin
<velimatti.maklin@ramboll.fi>

Tämä asiakirja POSELY/290/07.00/2010 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
POSELY/290/07.00/2010 har godkänts elektroniskt

Lappalainen Jorma 02.03.2020 12:39

Koponen Lea 02.03.2020 12:37